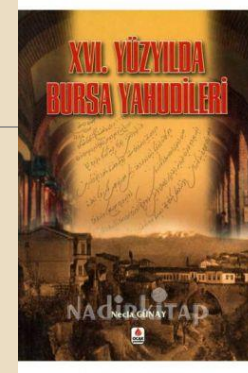
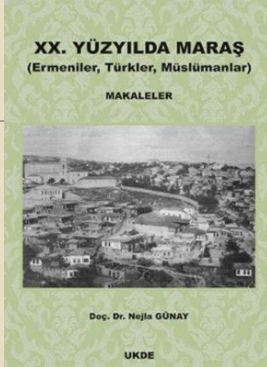

TÜRK-ERMENİ İLİŞKİLERİ VE 1915 OLAYLARININ GÜNÜMÜZE YANSIMALARI

PROF. DR. NECLA GÜNAY
GAZİ ÜNİVERSİTESİ

-
- İlk Türk-Ermeni münasebetleri 1015-1020 yıllarında Selçuklu hükümdarı Sultan Alparslan'ın babası Çağrı Bey'in Doğu Anadolu'ya düzenlediği keşif seferleri sırasında başladı.
 - Türkler, Anadolu'ya seferler yapmaya başladığında burada Bizans'a bağlı olan ANİ(Kars) Ermeni Krallığı ve VASPURAKAN(Van) Ermeni Krallığı olmak üzere iki Ermeni devleti vardı.

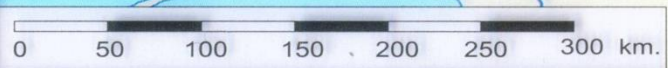
BİZANS İMPARATORLUĞU

ANİ KRALLIĞI

**VASPURAKAN
KRALLIĞI**

Türk akınları

Türk akınları

BİZANS

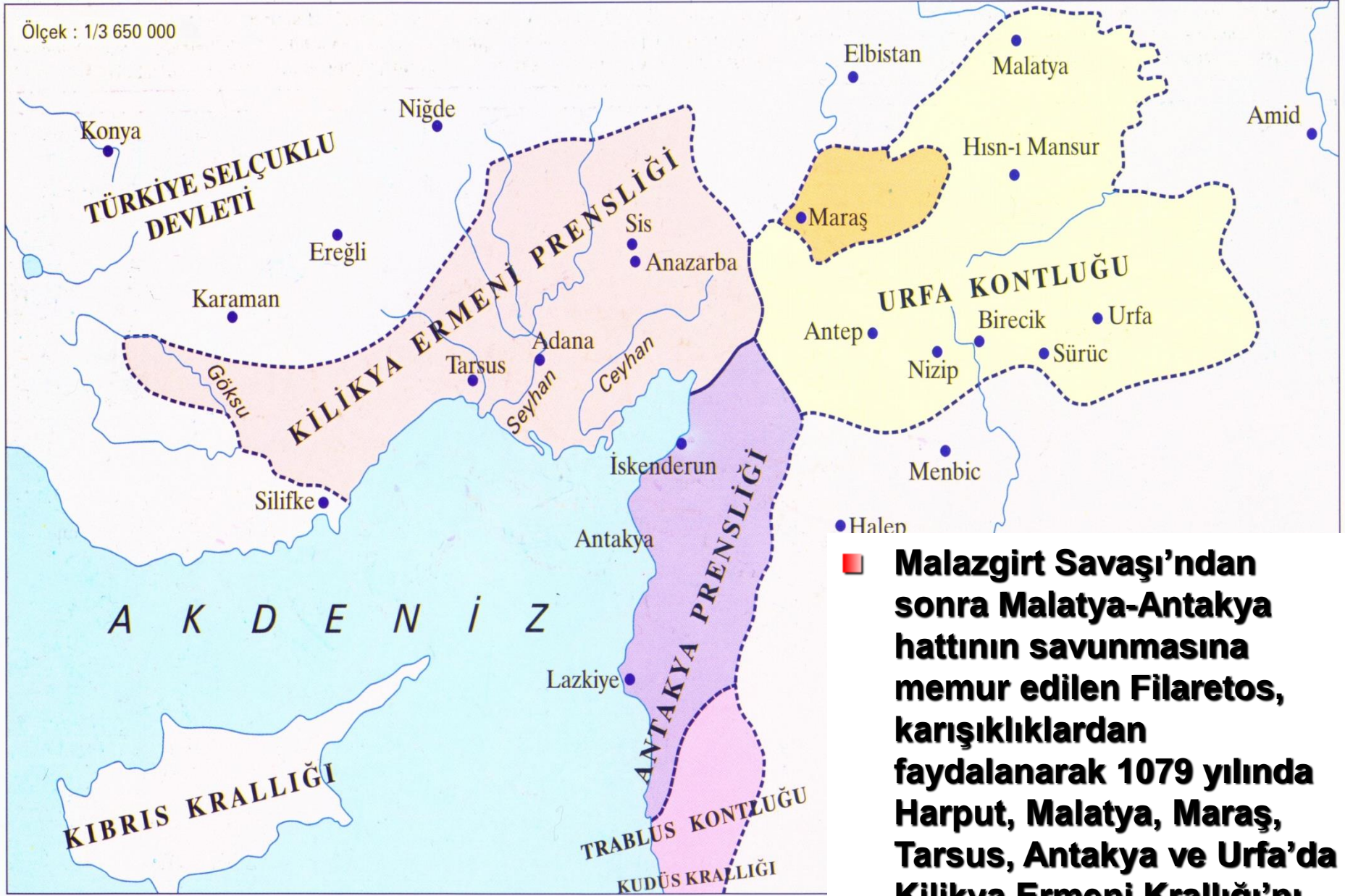
İMPARATORLUĞU

KAPODOKYA

KİLİKYA

■ **Türk-Bizans mücadelesinden zarar gören Ermenilerin bir kısmı Orta Anadolu, Kilikya ve Kapadokya'ya göç etti. Bizans, bu göçleri teşvik ederek sınır bölgelerinde karşılaştığı Türk ve Arap saldırılarına karşı Ermenileri kullanmayı amaçladı.**

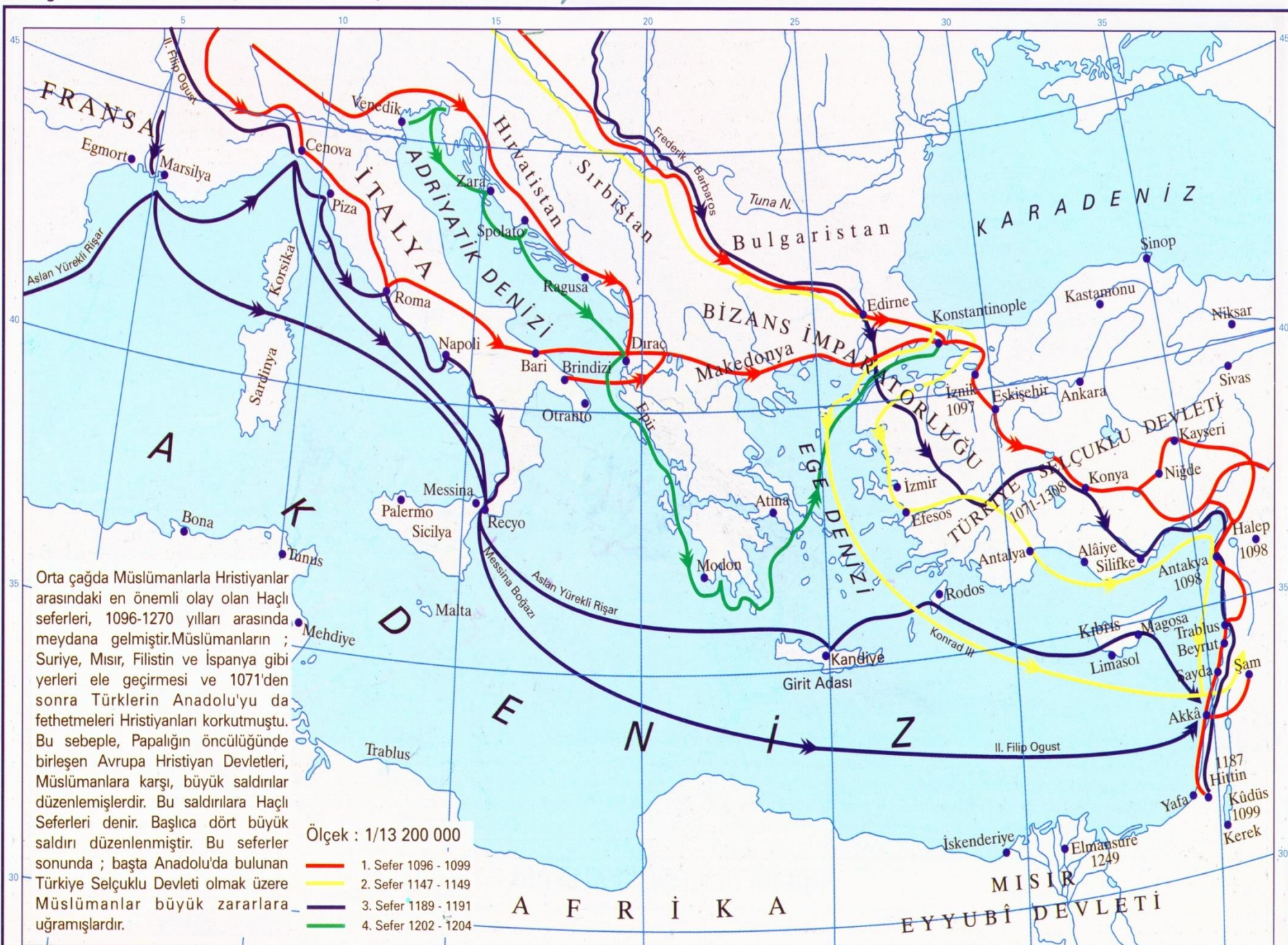
Ölçek : 1/3 650 000

■ **Malazgirt Savaşı'ndan sonra Malatya-Antakya hattının savunmasına memur edilen Fılatetos, karışıklıklardan faydalanarak 1079 yılında Harput, Malatya, Maras, Tarsus, Antakya ve Urfa'da Kilikya Ermeni Krallığı'nı kurdu.**

-
- Kilikya Ermeni Krallığı, Haçlıların Anadolu'ya gelmesiyle Bizans ve Türk baskılarından kurtularak güçlenmeye başladı.

HAÇLI SEFERLERİ (1096 - 1270)

- Ancak Ermeniler, bölgedeki Haçlı etkisinin azalmasıyla Bizans'ın baskısına maruz kaldı ve Bizans'a karşı Anadolu Selçuklu Devleti ile ittifak kurdu. Bundan sonra güçlü olanlarla işbirliği yaparak varlığını korumaya çalıştı.
- Ermeni Krallığı, Moğol istilası ile Anadolu Selçuklu Devleti'nin yıkılmasıyla da Moğollar ile anlaştı. Memluk – Moğol mücadelesinde Moğolların yanında yer almasından dolayı Memluklerin hışmına uğradı ve 1375'te Memlukler tarafından sonlandırıldı.

-
- Kilikya bölgesinde yaşayan Ermeniler, Memluk hâkimiyetini benimsemiş olan **Dulkadıroğlu Beyliği'nin** egemenliği altına girdiler.
 - Bu beyliğin **1515** yılında Osmanlı hakimiyetine girmesiyle de **Osmanlı idaresine** geçtiler.

- Bursayı fetheden Orhan bey Ermenilerin Bizans zulmünden kurtulmaları için ruhani merkezlerini Kütahya'dan Bursaya taşıttı. Onların ayrı bir cemaat olarak örgütlenmelerine izin verdi. İstanbul'un fethinden sonra da **Fatih Sultan Mehmet** Ermeni cemaati için dini ve sosyal faaliyetlerini yönetmek üzere **Ermeni Patrikliği**ni kurdurdu.

- Türk hâkimiyeti altında uzun yıllar yaşayan Ermeniler, günlük yaşam, kadın-erkek ilişkileri, aile yapısı hatta miras paylaşımı konusunda Türklerden ayırt edilemeyecek kadar benzerlik gösterirler.

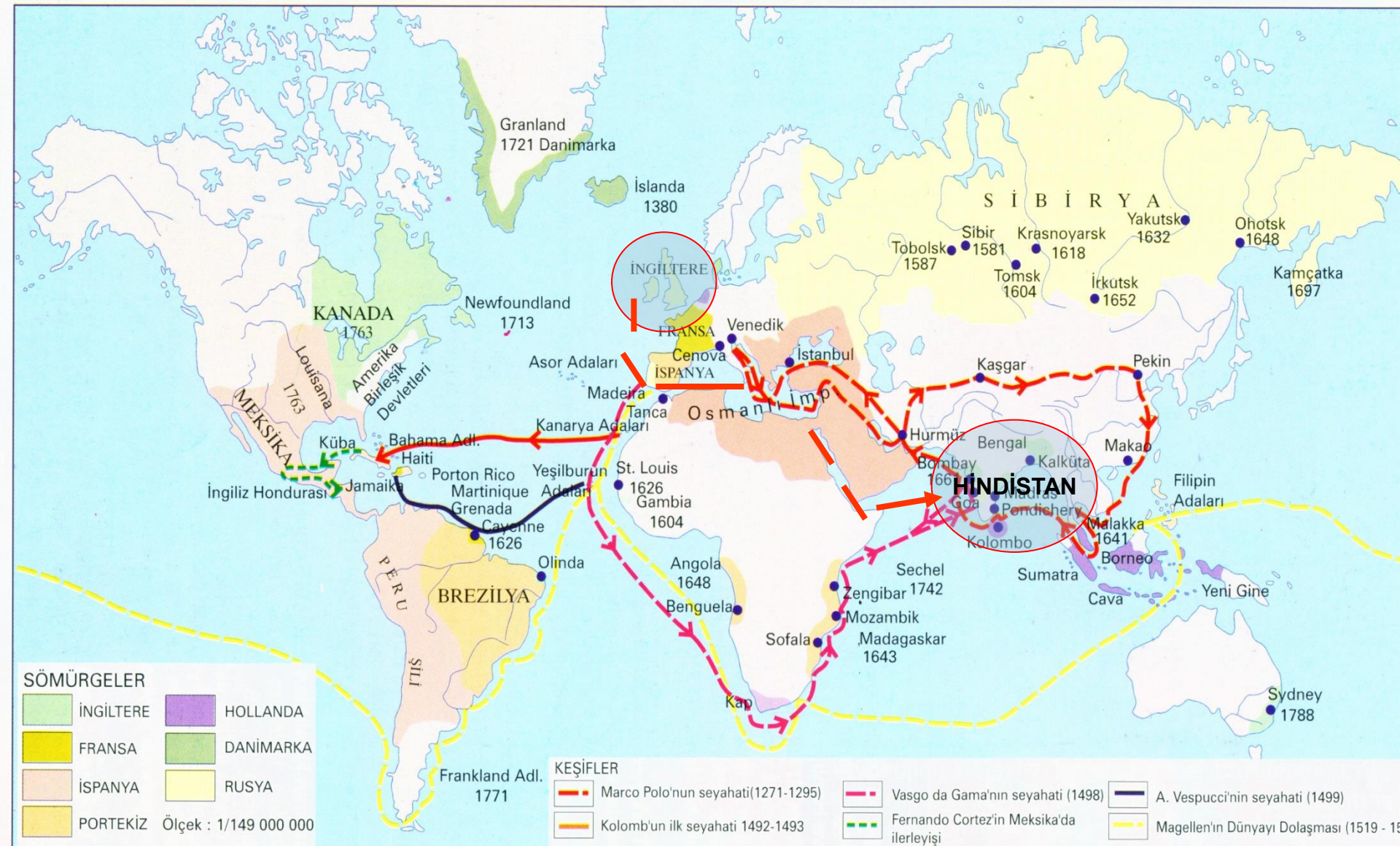

XIX.YÜZYILDA TÜRK-ERMENİ İLİŞKİLERİNİN BOZULMASININ SEBEPLERİ

1-ŞARK MESELESİ

- Avrupalıların Osmanlı Devleti'ni zayıflatıp daha sonra da topraklarını ele geçirip kendi aralarında paylaşmak ve Türkleri Avrupa'dan atma isteğidir.

SÖMÜRGELER VE COĞRAFİ KEŞİFLER

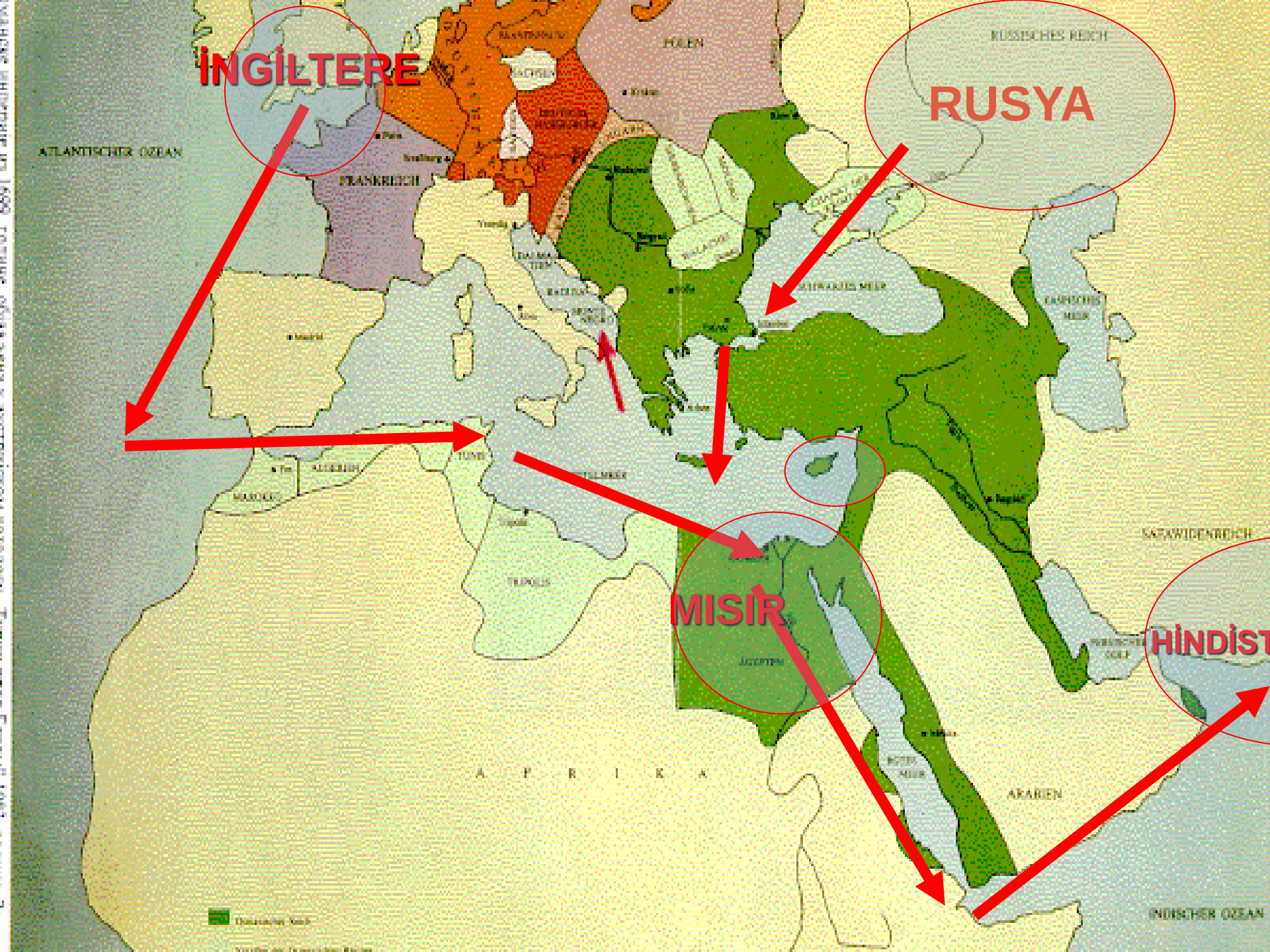

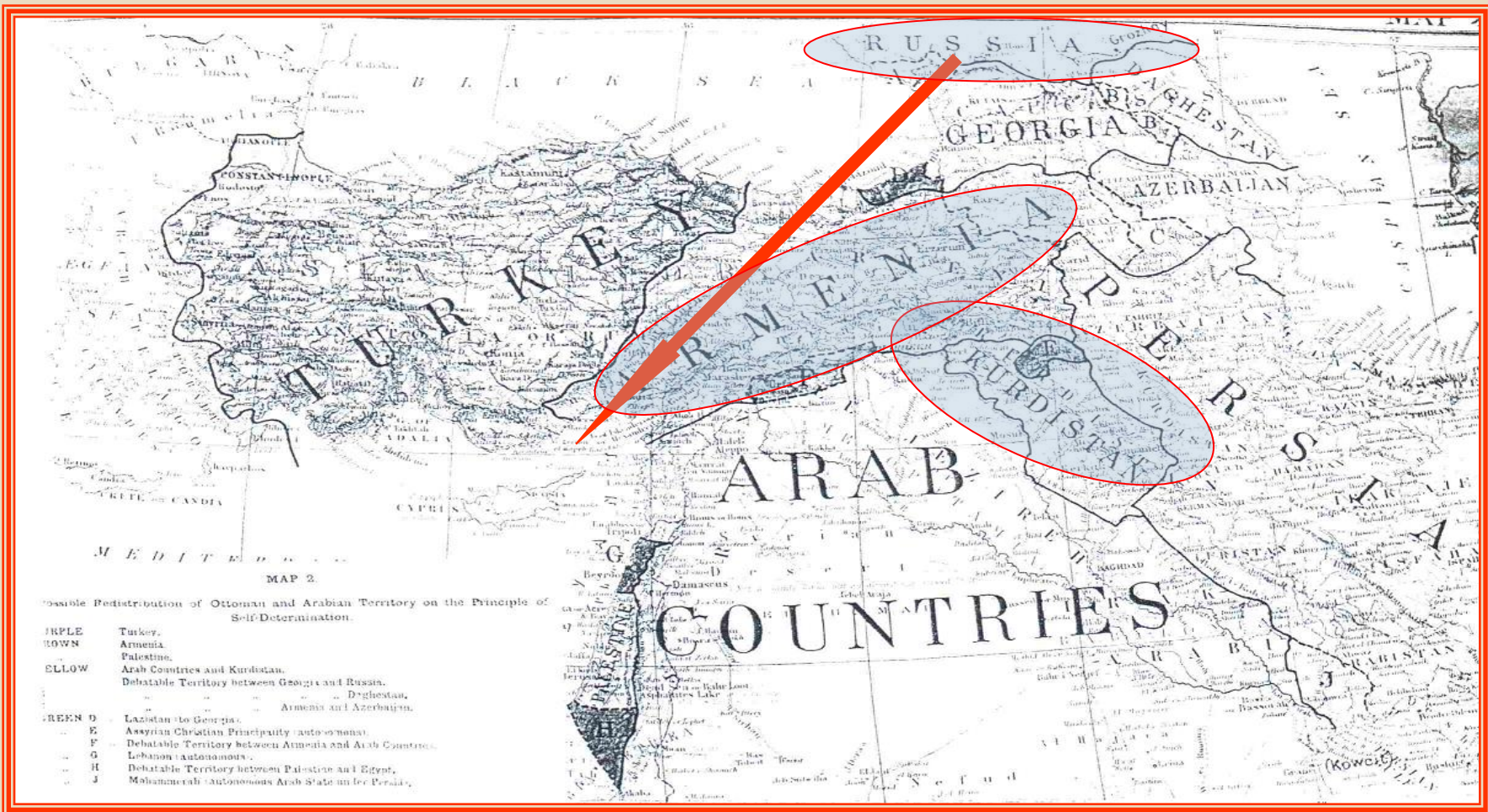
15. yy'da Avrupa'da feodalitenin çöküşü ile güçlü merkezi Krallıklar kuruldu. Bilim ve teknolojide gelişmeler başladı. Coğrafya bilgisi gelişti. Diğer taraftan Osmanlı Devleti, batı ile doğunun arasında ticari yolları kontrolüne geçirdi. Güçlenen fakat Osmanlı Devleti ve Atlas Okyanusu arasında sıkışan Avrupa Devletleri kendilerine yeni topraklar aramaya başladılar. Böylece başlayan Coğrafi Keşifler sonunda, Avrupa Devletleri Amerika, Afrika ve Asya kıtalarında sömürgeler elde ettiler. 17. ve 18. yüzyıllarda ortaya çıkan sömürgecilik 19. yy'da bütün dünyayı kapsadı. Avrupa devletleri; Osmanlı Devleti, Çin, İran gibi bazı devletler dışında hemen hemen bütün dünyayı sömürgeleştirdiler.

2-BÜYÜK DEVLETLERİN OSMANLI POLİTİKALARI

RUSYA'NIN İZLEDİĞİ POLİTİKA

1774 Küçük Kaynarca Antlaşması ile Osmanlı topraklarında yaşayan Ortodoksları koruma hakkını elde eden Rusya, 1856 Paris Antlaşmasından sonra Anadolu'da yaşayan Hristiyan halkı kışkırtmayı sistemli hâle getirmişti.

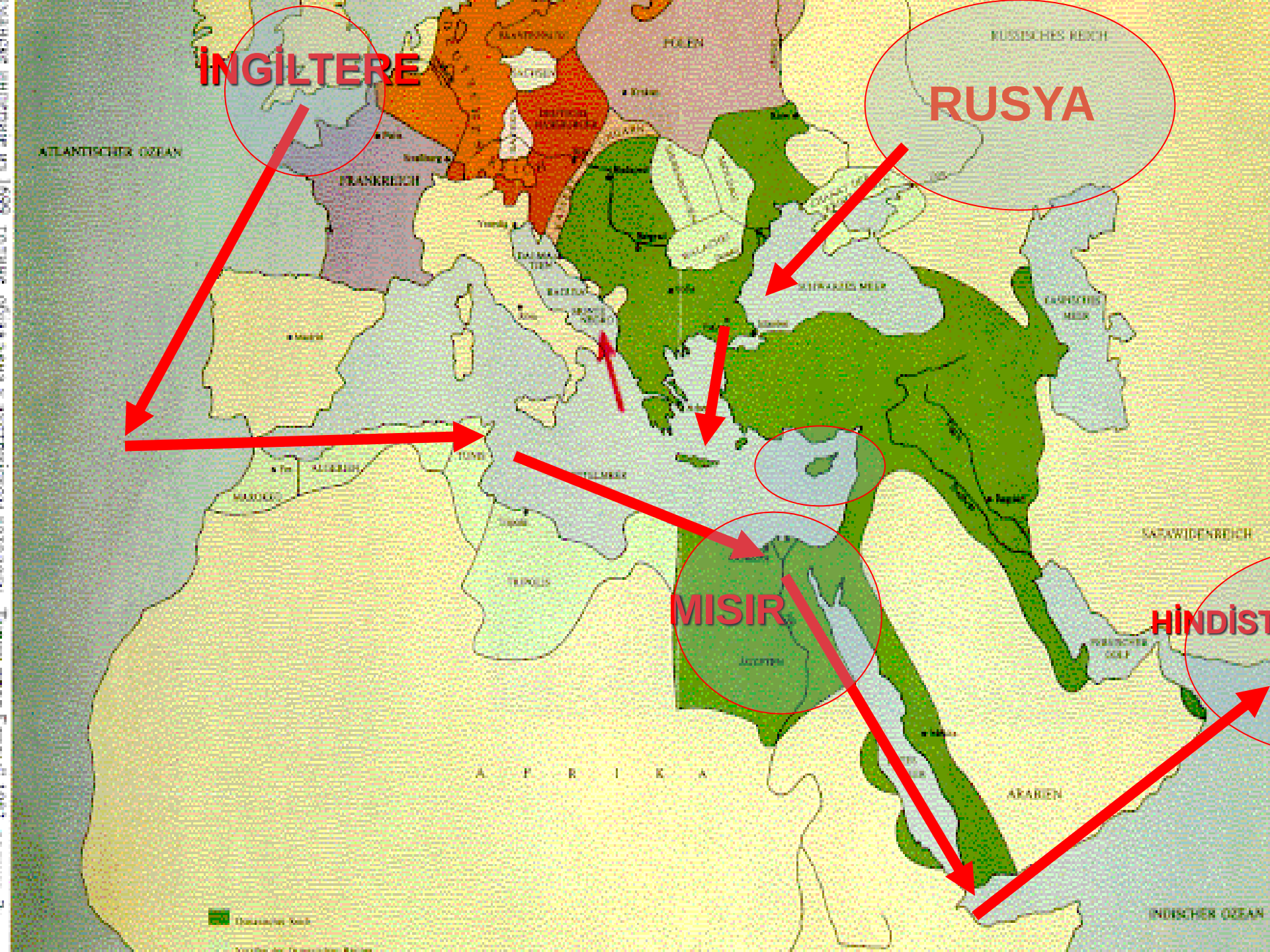

-
- Büyük Devletlerin çalışmaları sonucunda Ayestefanos Antlaşması'nın 16, Berlin Antlaşması'nın 61. maddesine “Anadolu’da Ermenilerin yaşadıkları bölgelerde ıslahat yapılması” maddesinin konmasıyla Ermeni istekleri konusu ilk defa uluslararası antlaşmalarda yer buldu.

Istanbul Ermeni Patriği II. Nerses Varjabedyan

- **İNGİLTERE'NİN OSMANLI POLİTİKASI** İngiltere, Rusya'nın Karadeniz ve Balkanlarda etkin bir devlet hâline gelmesiyle Hindistan sömürgelerine giden yol ile Doğu Akdeniz'deki menfaatlerini korumak için Osmanlı Devleti ve Ermenilerle ilgilenmeye başladı. Kıbrıs ve Mısır'ı Osmanlılardan aldı.

INGILTERE

RUSYA

MISIR

HINDISTAN

■ FRANSA'NIN POLİTİKASI

Verimli topraklarında

pamuk üretilen Kilikya'yı ele geçirmek istiyordu. Osmanlı Devleti'nin kendisine daha önce verdiği ayrıcalıkları kullanarak Ermeni isyanlarında ve Osmanlı Devleti'nin parçalanmasında rol oynadı.

- **ALMANYA'NIN POLİTİKASI** Almanya, Osmanlı topraklarını Alman ekonomisi için potansiyel hammadde ve pazar yeri olarak görüyordu.

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ'NİN POLİTİKASI Amerika, Osmanlı topraklarındaki ticarî ayrıcalıklarını korumak istiyordu.

3-MİSYONERLİK FAALİYETLERİ

- Misyonerlik faaliyetleri başlangıçta kendi inançlarını yayma amacı gütmekteydi.
- Daha sonra bu amaçlarını genişleterek kendi kültürlerini tanıtip sevdirmeyi ilke edindiler.
- XIX. yüzyıldan itibaren Amerika, İngiltere, Almanya, Fransa gibi devletler, ele geçirip sömürmek istedikleri bölgelere misyonerlerini göndererek oraları önce kültürel olarak ele geçirmeyi amaçladılar.

Osmanlı topraklarına gelen Katolik ve Protestan misyonerler, kendi inançlarını ve kültürlerini yaymak için çok sayıda okul ve hastane açtılar. Buralarda Ermenilerle yakınlaşma fırsatı elde ettiler.

AMERİKAN MİSYONERLERİNİN MARAŞ'TA AÇTIKLARI OKUL

İNGİLİZ MİSYONERLERİN MARAŞ'TA AÇTIKLARI OKUL

-
- Katolik misyonerler, Papalık ve Fransa tarafından, Protestan misyonerler de A.B.D, İngiltere ve Almanya tarafından desteklendi.

MİSYONERLİK FAALİYETLERİNİN SONUÇLARI

- Misyonerler, Osmanlı Devleti'nin denetleyemediği okullarında Ermeni çocuklarına bağımsız devlet fikrini aşıladılar.
- Ermenilere her konuda yardım ederek onların sevgi ve sempatilerini kazandılar.
- Ermenilerle kendi devletleri arasında köprü oldular.
- Ermeni isteklerinin Avrupa ve A.B.D kamuoyunda yankı bulmasını sağladılar.

6-ERMENİ KİLİSESİ VE DİN ADAMLARININ ÇALIŞMALARI

- Bağımsız Ermenistan fikrine kapılan bazı patrikler, Ermeni milliyetçiliğini canlı tutmak ve bu konuda Büyük Devletlerin desteğini kazanmak için çalıştılar.

5-ERMENİ KOMİTELERİ'NİN KURULMASI

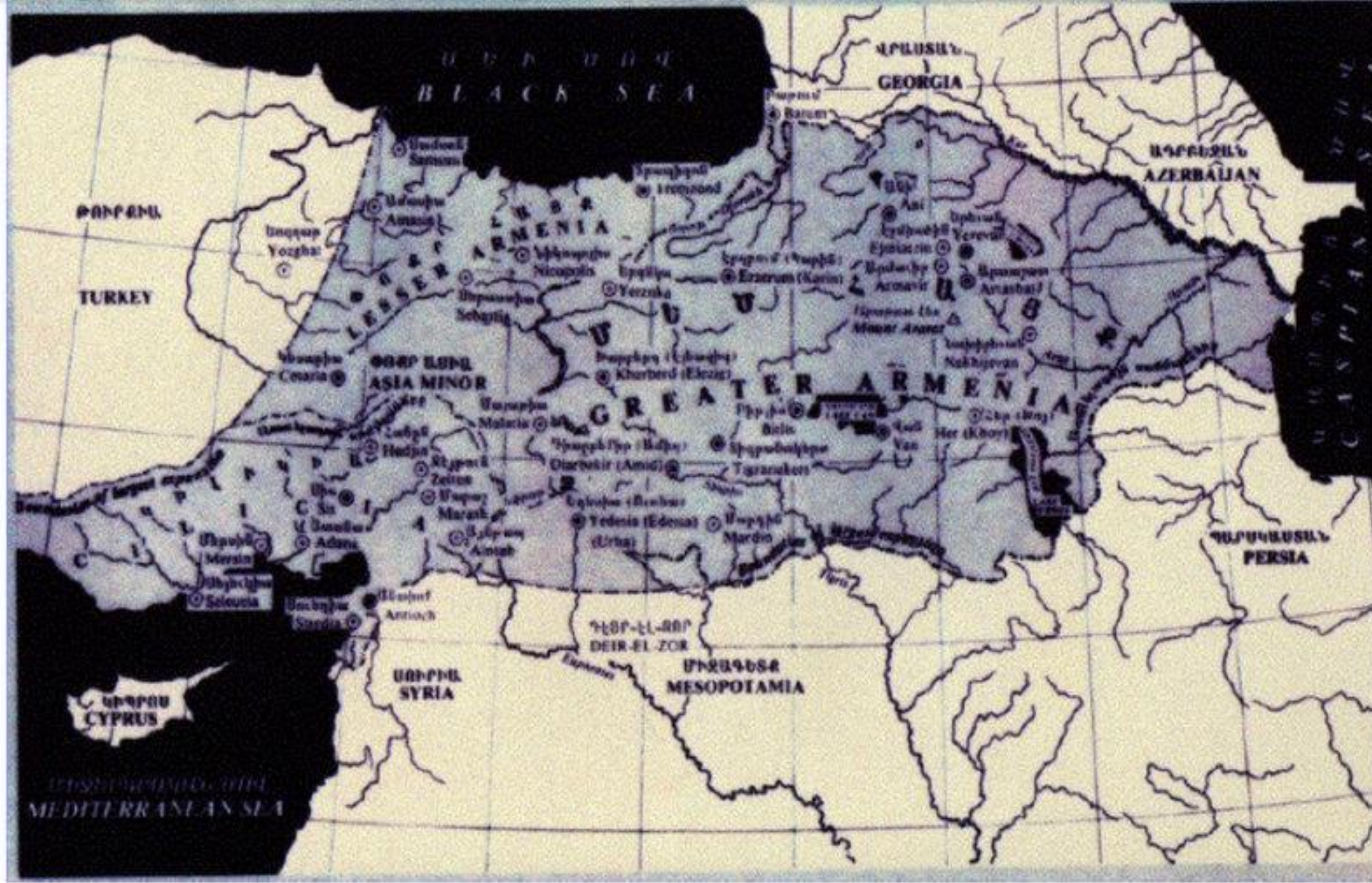
Armenekan Komitesi: 1885'te Van'da kuruldu.

Hınçak Komitesi: 1887'de Cenevre'de kuruldu.

Taşnaksütyun Komitesi: 1890'da Tiflis'te kuruldu.

KOMİTELERİN AMACI

- “Bağımsız Ermenistan Devleti” kurmaktı. Amaçlarına ulaşabilmek için izledikleri yol ise; propaganda, gerginlik yaratma ve terördü. Bunun için kendilerine katılmayan Osmanlı Devleti’ne sadık Ermenileri dahi öldürmüşlerdir.

Ermenilerin ve Ermenistan'ın Sahip Olmak için Çalıştıkları ve Açıkça istedikleri, Tarihte Kendilerinin Olduğunu İddia Ettikleri Toprakları Gösterir Hayali Harita.

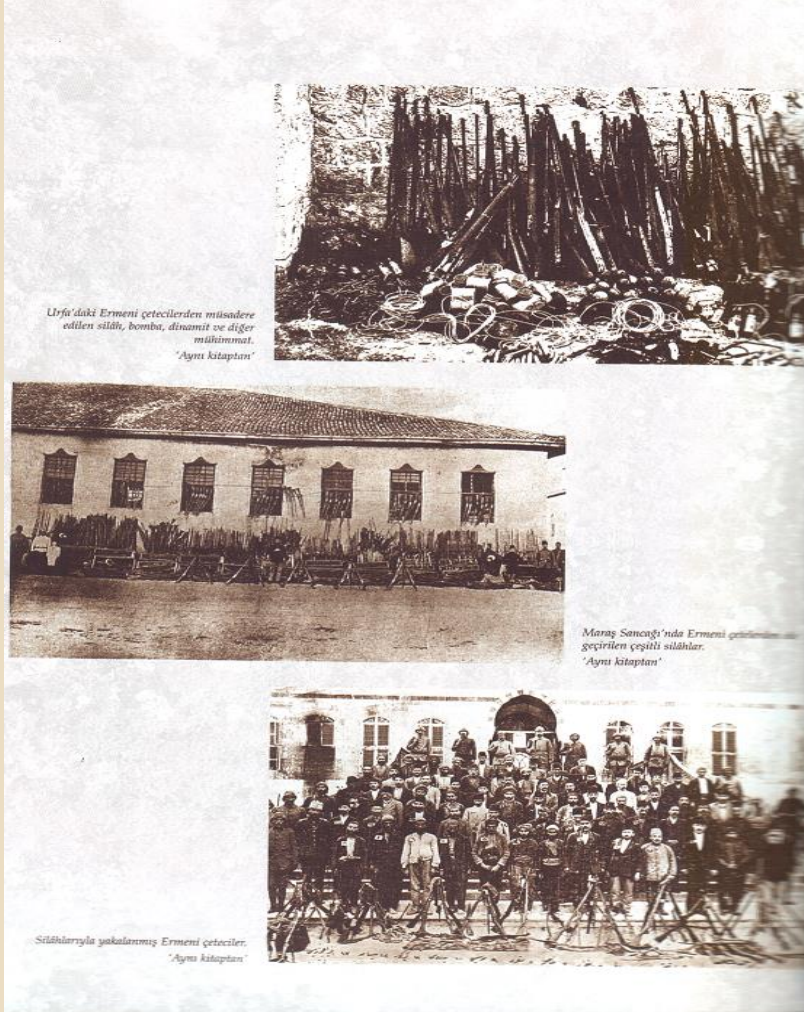

Ermeni komiteleri, Anadolu'nun her yerinde hızlı bir şekilde teşkilatlandılar ve üye sayılarını her geçen gün artırdılar. İsyanlarda kullanılacak silahları temin etmek için Avrupa'da yaşayan Ermenilerden yardım topladılar. Bu yardımlarla aldıkları silahları Akdeniz ve Karadeniz sahilleriyle Doğu Anadolu'dan Osmanlı topraklarına sokup isyan çıkarılacak bölgelere dağıttılar.

Ermenilerin Anadolu'ya Silah Soktukları Güzergâhlar ve Silah Depoları

ANADOLU'DA ERMENİ EYLEMLERİNİN BAŞLAMASI

- İlk ciddi olaylar 1890 yılında meydana geldi.
- 1890'da Erzurum ve İstanbul'da meydana gelen olaylarla asırlardır süregelen barış ve huzur bozuldu.
- İki taraftan on kişinin öldüğü olaylar Avrupa basınında Ermenilere karşı yapılmış bir katliam olarak yer aldı.

-
- Bundan sonra Anadolu'da Ermeniler tarafından çıkarılan her olay, Avrupa basınında çarpıtılarak ele alınacak ve bu yalan haberler sonucunda Avrupa'da, Anadolu'da Ermenilerin katledildiğine inanan bir kamuoyu oluşacaktır.

-
- Avrupa devletleri hem kendi kamuoylarının baskısı hem de 1878’de Osmanlı Devleti’ne kabul ettirdikleri “Ermeni Islahatı” nedeniyle 1890 yılındaki olayları çıkaran Ermenilere ceza verilmemesi konusunda Osmanlı Devleti’ne baskı yaptılar. Bu da Ermenilerin cesaretlenmesine ve seslerini daha çok duyurmak için eylemlerini artırmalarına sebep oldu.

-
- Ermeniler, 1892'de Van valisine suikast girişiminde bulundular.
 - 1893'te Amasya, Merzifon, Ankara, Çorum, Tokat, Yozgat ve Diyarbakır'da II. Abdülhamit aleyhine pankartlar asıp olaylar çıkardılar.

-
- 1894'te **Sason(Bitlis)**'da büyük bir ayaklanma çıkardılar. Bu isyan, Ermeni kayıplarından dolayı Avrupa basınını ve kamuoyunu Türkler aleyhine harekete geçirdi ve **“Milletlerarası Tahkikât Komisyonu”** kuruldu.
 - Bu komisyon, çalışmaları sonucunda Ermenilerin masum olmadığını açıkladı. Ancak bu isyan Ermeni isteklerine uluslararası bir boyut kazandırdı. İngiltere, Rusya ve Fransa Osmanlı Devleti'ne ıslahat konusundaki baskılarını artırdı.

1895- 1896 Yıllarında Ermenilerin İsyan Ettiği Bazı Bölgeler.

-
- Ermeniler isyanlarına 1895'te de devam ettiler. Özellikle **Hınçak** komitesinin kışkırtmasıyla Anadolu'nun birçok yerinde çoğu aynı anda olmak üzere isyanlar çıkardılar.

Տեկի 2 Երմենի Ֆեդաիերի 1890-1896

1895- 1896 Yıllarında Ermenilerin İsyan Ettiği Bazı Bölgeler.

-
- Bu isyanlardan en etkilisi Maraş'ın Zeytun (Süleymanlı) kazasında çıkarıldı.
 - Zeytun dağlık bir coğrafyada olmasından dolayı yüksek yerlerde siper almış olan âsilere avantaj sağlamaktaydı. İsyan, kış aylarına denk getirildiği için barınacak yeri olmayan Osmanlı askerinin ağır kayıplar vermesine sebep oldu.

Zeytun (Süleymanlı)'un Bugünkü Görüntüsü

-
- İsyan, ancak top kullanılması ya da Zeytun'un ateşe verilmesiyle bastırılabilirdi. Padişah II. Abdülhamit bunu bildiği halde Zeytun'da yaşayan masum insanların da ölme ihtimalinden dolayı top kullanılmasına izin vermedi.

-
- Askerî harekât yapılamamasından dolayı cesaretlenen Ermeniler Zeytun hükûmet konağına beyaz, kırmızı, yeşil renklerdeki bez parçasını asarak bağımsızlıklarını ilan ettiler. Bu olay, Osmanlı hükûmetinin sabrını taşırdı ve harekât emri verildi.

-
- Bu gelişme üzerine olaya müdahale eden Büyük Devletler arabuluculuk yaptılar.
 - Sonuçta Zeytun Ermenileri ile Osmanlı Devleti arasında Ermenilerin isteklerinin kabul edildiği bir anlaşma yapıldı. İsyanın elebaşları affedildi.

-
- Bu isyanda 13 bini asker **20 bin** Müslüman hayatını kaybederken **125** Ermeni öldü.

-
- Ermeniler 1905'te daha etkili olabilecek eylemlere yöneldiler ve II. Abdülhamit'e suikast girişiminde bulundular.
 - 31 Mart Vak'ası'nın ertesi günü olan 14 Nisan 1909'da, karışıklıklardan yararlanmak amacıyla Adana'da büyük bir isyan çıkardılar.

-
- 1913'te Balkan savaşlarının yarattığı buhranlı günlerde İngiltere, Rusya, Fransa ve Almanya parçalanmasının zamanının geldiğini düşündükleri Osmanlı topraklarından çok pay alabilmek için Ermeni konusunu kullandılar. Erzurum, Van, Bitlis, Diyarbakır, Harput ve Sivas vilayetlerinde Ermeni haklarının genişletilmesi için Osmanlı Devleti'ne baskı yaptılar.

-
- Rusya, Ermeni Islahatı hususunu öne sürerek “Mahallî Askerlik” projesini yürürlüğe koydurttu.
 - Buna göre her Osmanlı vatandaşı kendi memleketinde askere gidecekti.
 - Bu şekilde Ermeniler hem asker sıfatıyla silahlandılar hem de I.Dünya Savaşı’nın çıkmasıyla Rusya’nın Doğu Anadolu’daki komitecilere yardımlarını artırması sonucu silahlanarak Müslüman halkı katlettiler.

Urfa'daki Ermeni çetecilerden müsadere
edilen silâh, bomba, dinamit ve diğer
mâhimmat.
"Aynı kitaptan"

Maraş Sancağı'nda Ermeni
geçirilen çeşitli silâhlar.
"Aynı kitaptan"

Silâhlarıyla yakalanmış Ermeni çeteciler.
"Aynı kitaptan"

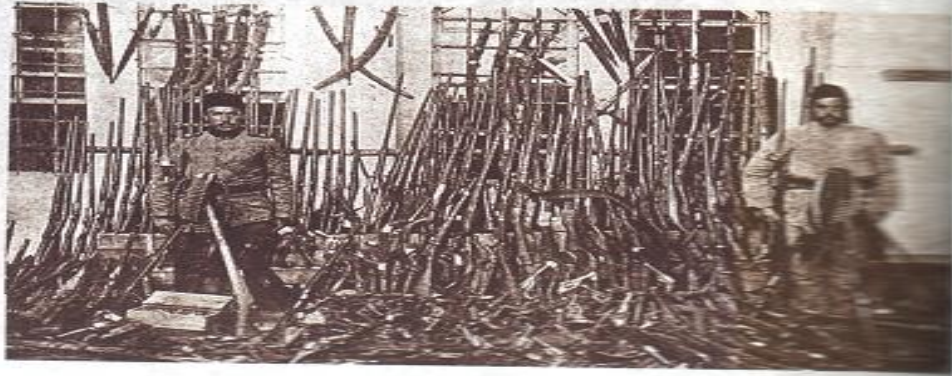
URFA VE MARAŞ'TA YAKALANAN ÇETECİLER, ELE GEÇİRİLEN SİLAHLAR

Adana'nın Dörtysel kazasında Ermeni
çetelerden müsadere edil en sil ahlar ve ihtil le
ait beyann meler.
'Aynı kitaptan'

 zmit'in Ba dad k, Arslan Bey ve
Yuvac k k ylerinde Ermeni  etecilerinden ele
ge irilen  ezitli sil ahlar.
'Aynı kitaptan'

Urfa'da Ermeni  etelerinden ele ge irilen
sil ah ve m l himat.
'Aynı kitaptan'

**ADANA,  ZM T, URFA'DA
ERMEN   ETELER NDEN ELE GE  R LEN S LAHLAR**

-
- I.Dünya Savaşı'nın çıkmasıyla Osmanlı Devleti'nin düştüğü zor durumdan yararlanmak isteyen Rusya, Ermenileri tahrik etmeye devam etti.
 - Seferberlik ilân edildiği halde Ermeniler askere gitmedikleri gibi gidenleri de engellemeye çalıştılar.
 - Rusların harekete geçmesiyle de Müslüman halkı katletmeye başladılar.

-
- İlk olarak Zeytunlu Ermeniler seferberlik çağrısına uymadılar.
 - Askerden kaçanlarla komiteci Ermenilerin toplandıkları diğer bir yer de Bitlis'ti.
 - Ermeni-Rus işbirliğinden en çok Erzurum vilayeti etkilendi. Askerden kaçan Ermenilerin çoğu Erzurum'dan Rusya'ya geçmekte ve burada Ruslar tarafından oluşturulan çetelere katılmaktaydılar.

- Savaşta Ruslarla Osmanlı Devleti'nin karşı karşıya gelmesiyle Ermeniler Anadolu'nun birçok yerinde isyanlar çıkardılar.
- Bir taraftan da Rus ordusuyla Anadolu'yu işgal etmeye geldiler.
- Bu isyanlardan en etkilisi **Van isyanı** oldu.
- Bu isyan çıktığında Osmanlı Devleti sekiz ayrı cephede savaşmakta, Çanakkale cephesindeki ölüm kalım mücadelesi devam etmekteydi. Üstelik erkekler askere gittikleri için Müslüman halkın büyük bir kısmı savunmasızdı. Savunmasız kalan Müslümanlar Ruslar ve Ermeniler tarafından acımasızca katledildiler.

ERMENİLERİN YAPTIĞI KATLIAMLARDAN GÖRÜNTÜLER

Balta ile Katliam: İzmit'in Kollar köyünden Ermeniler tarafından balta ile katledilen Müslümanlardan bir kısmının olaydan sonra çekilen fotoğrafı;
1- Boşnak Malik 2- Abdulmecid oğlu Ali 3- Ali oğlu Seyid (14 yaşında)
4- Ömer oğlu Abdulgani 5- Abdulgani oğlu Mecid 6- Abdullah oğlu Hüseyin
7- Bekir oğlu Yusuf 8- Osman oğlu İsmail
Kaynak : Ermeni Ayaklanmaları ve İhtilal Hareketleri.

Erzincan'da Ermeniler tarafından ırzına geçilerek öldürülen Pakize adlı bir Türk kadını.

Kaynak :Massacre Exerted By The Armenian On The Turks During World War I Pictures.

Subatan'da Ermeniler tarafından öldürülen Türk çocuklar, kadınlar ve karınları deşilerek bebekleri çıkarılan anneler.

Kaynak:Massacre Exerted By The Armenian On The Turks During World War I Pictures.

Erzincan'ın Odabaşı bölgesinde, Ermeniler tarafından gözleri oyularak katledilen bir Türk.

Kaynak :Massacre Exerted By The Armenian On The Turks During World War I Pictures.

Sivas'ta Ermeni çeteleri tarafından yapılan katliamda boğazı kesilerek öldürülen jandarma Mustafa.

Kaynak : Ermeni Ayaklanmaları ve İhtilal Hareketleri.

Ordudan hava değişikliği için terhis edilen ve 23 Temmuz 1915 de Diyarbakır'ın Lice kazasına bağlı Kum ve om köyleri civarında elleri ayakları bağlanarak Ermeni komitecileri tarafından şehit edilen askerler. Kaynak : Ermeni Ayaklanmaları ve İhtilal Hareketleri.

Diyarbakır'ın Şark nahiyesine bağlı Hızır İlyas köyü Mersani deresi (23 Temmuz 1915). Hono ismindeki Ermeni'nin başında bulunduğu çete tarafından hançer ve kurşunla şehit edilen erkek, kadın ve çocuklar.
Kaynak : Ermeni Ayaklanmaları ve İhtilal Hareketleri.

29 Ağustos 1914 tarihinde Ermeni çeteleri tarafından Siverek-Urfa Yükseköl ve Karacadağ civarında türbe ziyareti sırasında esir edilip canlı hedef yapılarak şehit edilen Müslüman Türkler.
Kaynak : Ermeni Ayaklanmaları ve İhtilal Hareketleri.

Silvan civarında, Beşnik Ermeni köyüne Van ve Tolorya'dan gelip, Doryan Dano ve kardeşlerinin başında bulunduğu Ermeni çeteleri tarafından 11 Haziran 1915 tarihinde Şeytankaya mevkiinde şehit edilen milis subayı Hamid Efendi komutasında bulunan erzak kfilesi, jandarması ve subayları.

Kaynak : Ermeni Ayaklanmaları ve İhtilal Hareketleri.

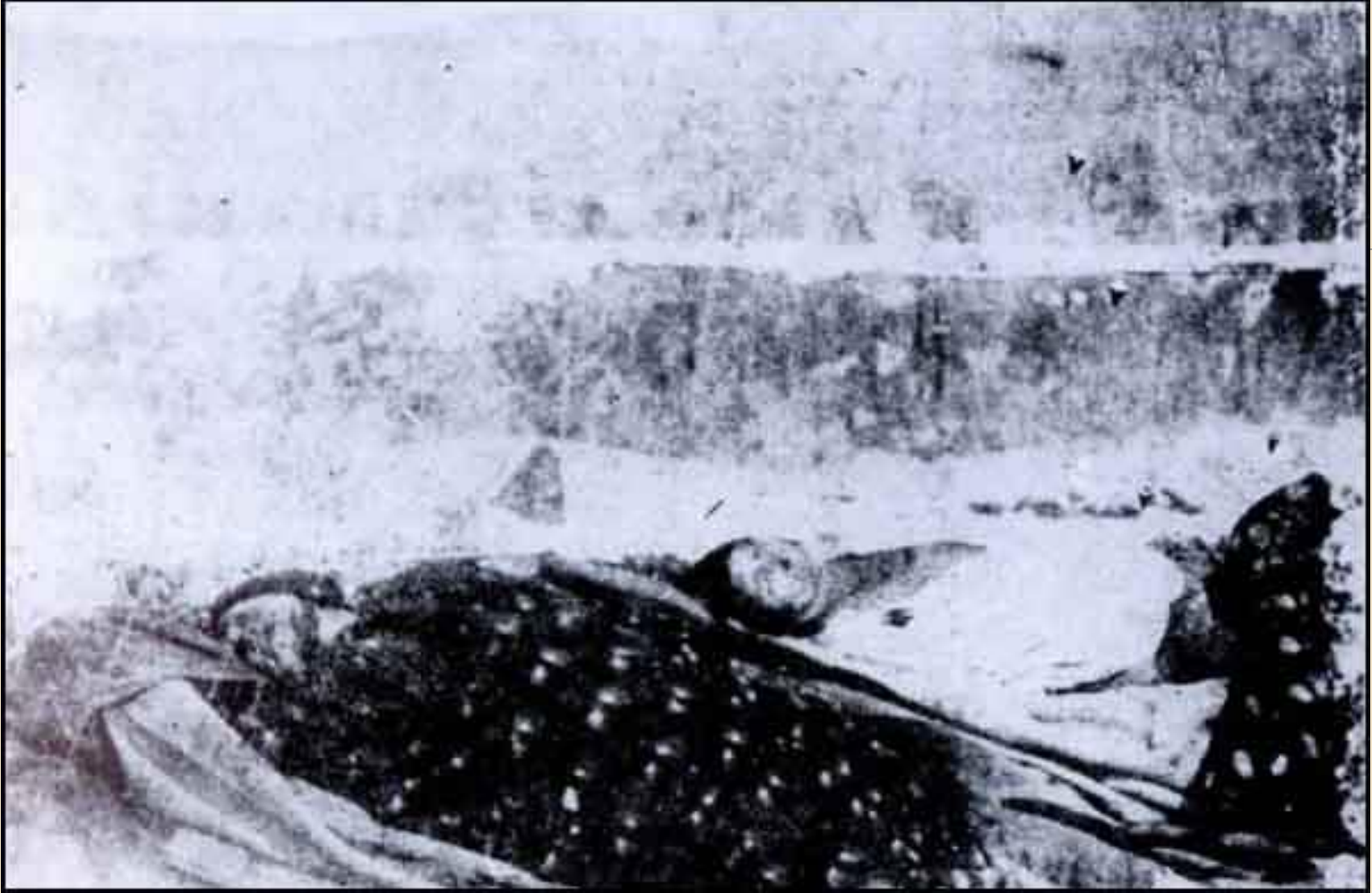
Erzincan Odabaşı bölgesinde, birbirlerine bağlanmış halde öldürülmüş kadın ve çocukların cansız bedenleri.

Kaynak :Massacre Exerted By The Armenian On The Turks During World War I Pictures.

Erzincan'ın Vagarir köyünde, Ermeniler tarafından şehit edilen ve bir evin arkasında bulunan şehit edilmiş Türkler.

Kaynak :Massacre Exerted By The Armenian On The Turks During World War I Pictures.

Hasankale'de, Ermeniler tarafından şehit edilen kadın ve çocuklar.
Kaynak:Massacre Exerted By The Armenian On The Turks During World War I Pictures.

-
- Ermenilerin Rus ordusuna hizmet etmesinden dolayı Osmanlı ordusu iki ateş arasında kaldı.
 - Ermeniler, Osmanlı ordusuna yiyecek ve cephane götüren kolları vurarak askerlerin Rus ordusu karşısında zor durumda kalmasına sebep oldular.
 - Anadolu'da bunlar olup biterken Avrupa basınında Anadolu'da Ermeniler öldürülüyor propagandası devam ettirildi.

BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI YILLARINDA OSMANLI TOPRAKLARINDAKİ ERMENİ NÜFUSU

Ermeni Patrikhanesi'ne Göre: **2,5 milyon**

Lozan Konferansı Ermeni Heyetine Göre: **2,2 milyon**

Fransız Sarı Kitabına Göre: **1,5 milyon**

Britanicca'ya Göre: **1,5 milyon**

İngiliz Yıllığı'na Göre: **1 milyon.**

Osmanlı Devleti resmî belgelerine göre;

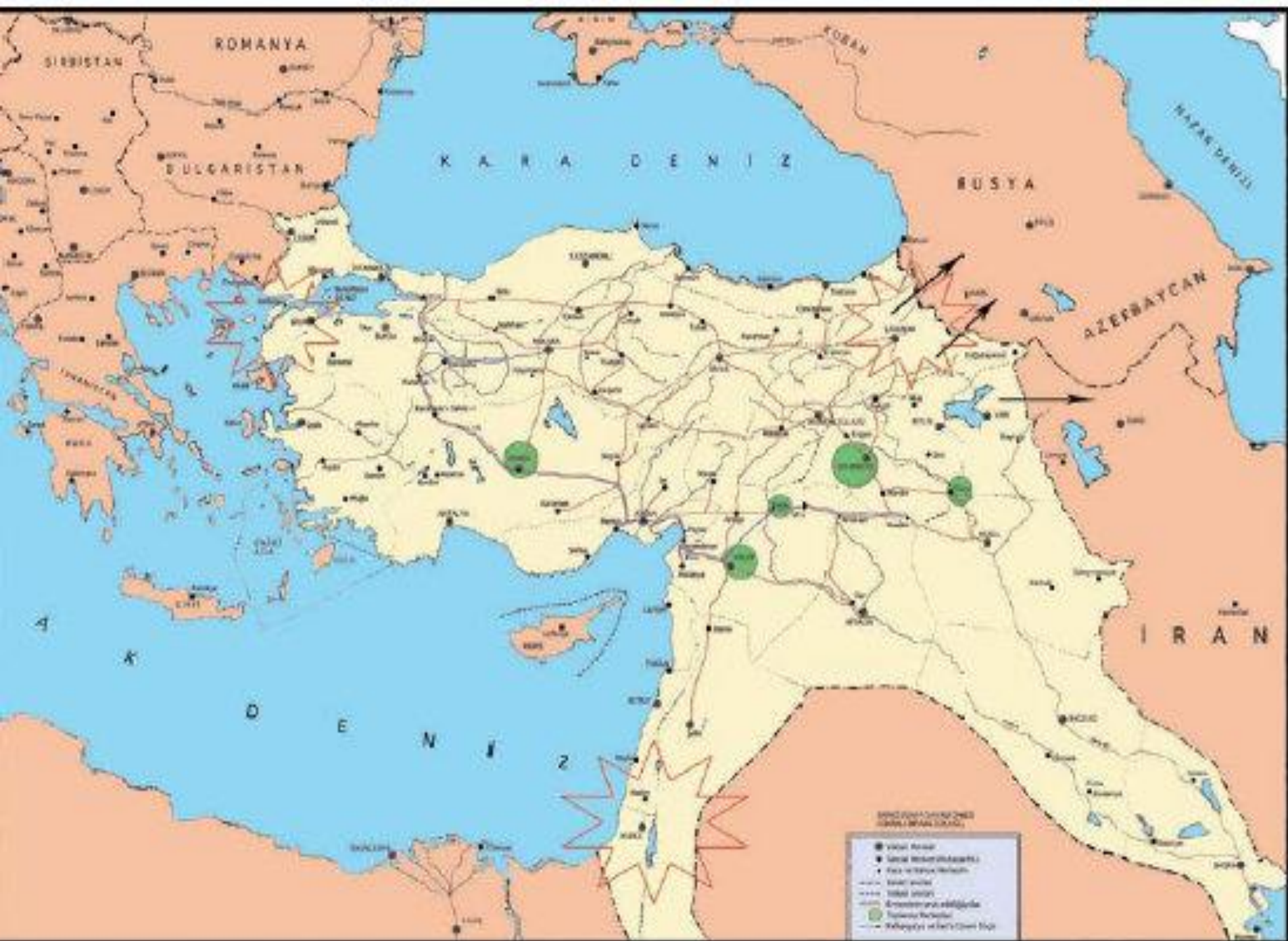
1893 Sayımına Göre: **1,001,465**

1906 Sayımına Göre: **1,120,748**

1914 Sayımına Göre: **1,221,850.**

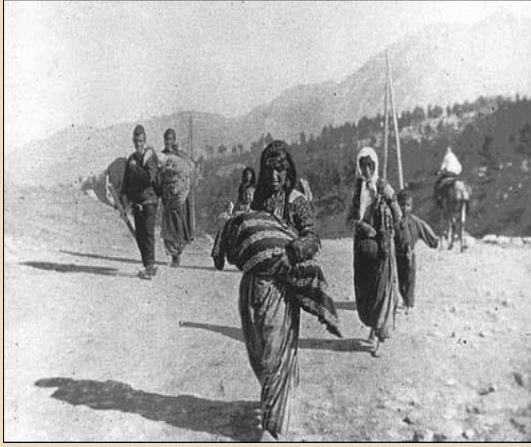
-
- Dâhiliye Nazırı Talat Paşa, Ermeni temsilcilerine, düşmanla işbirliği yapmaları durumunda çok şiddetli tedbirler alınacağı uyarısında bulundu. Buna rağmen Adana, Van, Kayseri, Bitlis, Muş, Diyarbakır, Elazığ, Erzurum, Sivas, Trabzon, Ankara, Urfa, İzmit, Adapazarı ve Bursa'da olaylar çıktı.

-
- Hükûmet ilk tedbir olarak Ermenilerin bulundukları yerlerden başka yerlere gitmesini yasakladı.
 - Ancak Zeytun Ermenilerinin isyan eğilimlerinden vazgeçmemesi üzerine burada yaşayan Ermenilerin bir kısmı Konya'ya sevk edildi.
 - Zeytunlular, Konya'da da örgütlenince hükûmet bundan sonraki kabilelerin Halep'in Güneydoğusu ile Zor ve Urfa taraflarına gönderilmesini emretti. Bu olay tehcirin temelini oluşturması bakımından önemlidir.

-
- Dâhiliye Nazırı Talat Paşa, Zeytun Ermenilerinin başlattığı olayların yatışmaması üzerine 6 Mayıs 1915'te Zeytunluların tamamının başka bölgelere naklini emretti.

- Hükûmet, diğer bölgelerdeki Ermeni isyanlarının devam etmesi ve Müslümanlara yönelik Ermeni katliamlarının artması üzerine, cephe gerisinde güvenliği sağlamak amacıyla 9 Mayıs 1915'te Van, Bitlis ve Erzurum bölgelerinde yaşayan Ermenilerin harp sahası dışına çıkarılmasına karar verdi. 23 Mayıs'ta bu kararın kapsamı biraz daha genişletildi.

- Zorunlu göçe tabi tutulan Ermenilerin malları devletin güvencesine alınarak kayıtları tutuldu. Kafilelerin yolculuklarını en iyi şekilde tamamlamaları için gerekli tedbirler alındı.

- Ancak savaşın getirdiği olumsuz şartlar ve yeni isyanlarla karşılaşılması ihtimalinin yüksek olması kafilelerin emniyetinin sağlanmasını ve yaşelerinin teminini güçleştirmekteydi.

- Bu yüzden yer yer salgın hastalıklar görüldü.

- Ermeni kafilelerin bir kısmı eşkıya ve Arap aşiretlerinin saldırılarına maruz kaldı.

- Bazı Ermeni kafileleri de Hınçak mensubu Ermeniler tarafından katledildi. Onların amacı Anadolu'da Ermeniler katlediliyor izlenimi uyandırmaktı.

-
- Sevk edilen Ermenilerin ihtiyaçlarının karşılanması için ilgili vilayetlere çeşitli miktarlarda ödenek tahsis edildi.
 - Devlete borcu olanların borçları ertelendi, ya da tamamen silindi.

-
- Osmanlı Hükûmeti, I. Dünya Savaşı'nın sona ermesiyle 31 Aralık 1918'de zorunlu göçe tabi tutulan Ermenilerden isteyenlerin tekrar eski yerlerine dönmeleri için kararname çıkardı.
 - Bunlardan ne kadarının geri döndüğü tam olarak belli olmamakla beraber Millî Mücadele sırasında düşman devletlerin yanı sıra Ermenilerle de mücadele edildiği bir gerçektir.

Tehcirin Uygulandığı sırada Dahiliye Nazırı Olan Talat Bey, 1921 yılında Berlin’de Ermeni komiteciler tarafından öldürüldü.

-
- Osmanlı Devleti'nin I.Dünya Savaşı'ndan sonra imzaladığı anlaşmalarda Ermeni konusu yer aldı.
 - 30 Ekim 1918'de imzalanan Mondros Mütarekesi'nin 24. maddesinde “**Vilâyât- ı Sitte**(Altı vilayet)’de Ermeni haklarının korunması”ndan söz edilmekteydi.
 - Sevr Antlaşmasının çeşitli maddelerinde bu konu ele alınarak bir Ermenistan devletinin kurulması garanti altına alınmaktaydı.

Ancak Kazım Karabekir'in Doğu cephesinde Ermenileri yenmesiyle **3 Aralık 1920'de Gümrü Antlaşması** imzalandı. Ermeniler, işgal ettikleri topraklardan çekildiler ve Ermeni konusu kapandı.

Lozan Antlaşması'nda Ermenilerle ilgili herhangi bir madde bulunmamaktadır.

-
- II. Dünya Savaşı'ndan sonra Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği, Ermeni konusunu yeniden gündeme getirerek Boğazlar üzerinde söz sahibi olmaya çalıştılar.
 - Türkiye'nin NATO'ya girmesinden sonra iyice hırçınlaşan Sovyet idaresi, 1936 yılında Türkiye'den Kars ve Ardahan'ı istedi. Ardından Erivan'a soykırım anıtı diktirdi ve Ermenilerin teröre başvurmaları için her türlü yardımı yaptı.

Ermenistan ve Diaspora bundan sonra **4T planını** uygulamaya koyarak şu hedeflere ulaşmaya çalışmaktadırlar:

TANITMA: Ermeni milliyetçiliğinin yeniden canlandırılması.

TANINMA: Asılsız soykırımın Türkiye'ye kabul ettirilmesi ve dünya çapında tanınmasının sağlanması.

TAZMİNAT: Osmanlı Devleti'nin varisi olarak T.C.'nden tazminat alınması.

TOPRAK: Türkiye'nin Doğu ve Kuzeydoğu'sundaki bazı toprakların Ermenistan'a verilmesi.

- Bunun için 1965 yılı dönüm noktası oldu. Ermeniler, Tehcirin 50. yıldönümü kabul ettikleri 24 Nisan 1915'i "Ermeni Soykırımı Günü" olarak ilan ettiler. Zaten Türklerin kendilerine soykırım yaptığı konusunda şartlanmış olan başka ülkelerde yaşayan Ermeniler de (Diaspora) seslerini tüm dünyaya duyurmak için çalışmalar yaptılar.
- Bunun için tercih ettikleri yol "TERÖR" oldu. ASALA'yı kurarak kötü amaçları için örgütlendiler.
- Türkiye'nin dış misyonlarını hedef aldılar. İlk eylem 27 Ocak 1973'te Amerika'da yapıldı. Türkiye'nin Los Angeles Başkonsolosu Mehmet BAYAR ve yardımcısı Yanikyan adlı yaşlı bir Ermeni tarafından öldürüldü.
- 1985 yılının Mart ayına kadar Amerika ve Avrupa'nın çeşitli kentlerinde yapılan 33 eylemde 34 dış temsilcimiz şehit olurken 19'u da yaralandı.

Selcan Taşçı'nın kaleminden

DIŞTA İÇRENCİ SALDIRILAR İÇTE

PARİS TURİZM MÜŞAVİRİ COLPAN ÖLDÜRÜLDÜ

İstanbul'da taranan iki er öldü

İstanbul'da taranan iki er öldü

DENİZLİ, Tis 12. İstanbul'da beklenmeyen bir şekilde...
«Çalışma huzuru ve güvenlik sağlanacak»

1,2,3,4,5,...Ve, 29. şehidimizi de verdik.
Köpeklerin hedefi, bu kez Ottawa'daki Askeri Ataşemix Albay Alınat oldu

Hep onlar mı vuracak! ilk kez bir sobayımız

Hürriyet

Evren: "Devletimiz gücünü gerekli yer ve zamanda kullanacaktır"

Beklivyoruz

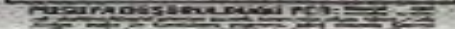

- **Chlorine** is a yellow-green gas at room temperature. It is highly toxic and corrosive. It is used in the production of many chemicals, including PVC (polyvinyl chloride).
- **Chlorine** is also used in water treatment to disinfect water and kill bacteria.

© 1999 by The McGraw-Hill Companies, Inc. All rights reserved. Printed in the United States of America. This publication is protected by copyright. Any unauthorized distribution or reproduction of this work is prohibited. For more information, contact The McGraw-Hill Companies, Inc., 1221 Avenue of the Americas, New York, NY 10020-1346.

Evrca'nın bugün
önemli
bir konuşma
yapması
bekleniyor

① *Constitution of the United States*

-

... Vår utvärskadler kinnar yttan 24 maal arvua Karanda TV'sinda yinn dñ

■ **Kunden** in der **ersten** und **zweiten** **Halbperiode** **2007**

...the ...

Türkiye'nin Burnaz Baskonsolosluğu İdari Atasesi

Bora Söelkan'ın evine döndüğü sırada şehit edildiği y

Burgaz Konsolosluğu 152

■ Ermenilerin seslerini duyurmak adına yaptıkları terör eylemleri sonuç verdi ve Amerika'da 1984 yılından itibaren soykırım ile ilgili karar tasarıları gündeme gelmeye başladı. A.B.D., Söz konusu tasarıları Orta Doğu'daki çıkarlarından dolayı Türkiye ile ilişkilerini bozmak istemediği için 1990-2000 arasında rafa kaldırdı. Ancak 2000'li yıllarda A.B.D.'deki Ermeni lobisinin çalışmalarıyla Ermenilerle ilgili tasarılar tekrar gündeme gelmeye başladı.

-
- Ermeni konusu Türkiye'nin Avrupa Birliği ile olan ilişkilerini de etkilemektedir. AB ilerleme raporlarında ve Avrupa Parlamentosu kararlarında üzerinde en çok durulan konulardan biri de Ermenistan-Türkiye ilişkileri ve Ermeni iddiaları konusudur.
 - AB, Türkiye'den Ermeni iddialarını kabul etmesini ve Ermenistan ile ilişkilerini düzeltmesini istemektedir.

Dünyanın pek çok ülkesinde sözde soykırım anıtları dikildi ve bazı parlamentolar Ermeni soykırımını kabul ettiler.

ÇEŞİTLİ ERMENİ SOYKIRIMI ANITLARI

Türkiye Cumhuriyeti Ermenistan İlişkileri

Sovyetler Birliği'nin dağılmasıyla 1 Aralık 1989'da bağımsızlığını ilân eden Ermenistan, Türkiye-Ermenistan sınırlarının belirlendiği 13 Ekim 1921 Kars Antlaşması'nı tanımadığını ve 1915 olaylarının bir soykırım olduğunun uluslararası alanda tanınması için çalışacağını ifade etmiştir.

Daha sonra Ermenistan, başta KARABAĞ olmak üzere Azerbaycan topraklarının beşte birini işgal etti. 25 Şubat 1992 tarihinde dağlık KARABAĞ bölgesinde **HOCALI** katliamını yaparak bir gecede, 106'sı kadın, 83'ü çocuk olmak üzere 613 Azeri Türkü'nü öldürdü.

HOCALI KATLIAMI

KARABAĞ HOCALI KATLIAMI-1992

Türklerin Ermeniler tarafından
katledildiğini gösteren Türklere ait toplu
mezar kazılarından bazı çalışmalar

Kuyu Mezar, Hakmehmet Köyü, Iğdır

Iğdır Hakmehmet köyü toplu mezar kazısında çıkarılanlar kimin katliama uğradığını kesin bir şekilde ortaya koymaktadır.

Subatan Köyü Toplu Mezar Kazısı

Erzurum Müzesi-Ermeni Katliamı Bölüm

İpek başörtüsü ve kadın kafatası, Erzurum Müzesi

Kazılarda ele geçirilen gümüş muska kimin katledildiğini net bir şekilde ortaya koymaktadır.

Erzurum Müzesi-Ermeni Katliamı Bölüm

Samanlıkta Yakılan İnsan Kafatası, Derecik Köyü

Toplu mezar kazısı,Derecik Köyü

Kars Derecik Köyü

KATLIÂM ANITI- VAN

“Ermenilere hiçbir kötü kastımız yoktur. Bilakis onların her türlü tabiiyet haklarına tamamen riayetkarız. Bunun aksi olan yayınlar, düzmecedен ve İngilizlerin aldatmacasından ibarettir. Ermeni facialarının hâlâ mevcut eserlerinin gösterilmesi uygun olur.”

